

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Dialecticæ

Dieterich, Conrad

Giessæ Hessorum, 1611

V. Proprium.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56580](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56580)

IV. Differentia non trajiciatur de genere in genus. *Brutum & obtusum sunt differentia figurarum Geometricarum.* Ἀλόγως igitur transferuntur ad sapes vel sonos.

V. PROPRIUM

Est inclinatio, aut quiddam adjacens, quod uni, soli speciei, semper, & omnibus individuis ejus inest.

Sic incedere erecto corpore, loqui, numerare, ridere, est proprium hominis: Latrare canum, mugire boum, &c.

[Sed de potentia hoc intelligatur, non de actu. Nam infantes non incedunt erecti, non numerant, non loquuntur, Actusc. potentiam tamen istam habent, ut possint aliquando incedere, loqui, numerare, &c.]

Modi Proprii sunt quatuor:

I. Proprium est, quod uni speciei tantum convenit, sed non omnibus individuis. *Ut, fieri heroicum bellatorem competit soli homini, sed non omnibus individuis contingit.*

II. Quod omnibus individuis convenit, sed non soli speciei: ut esse bipedem, omnibus hominibus convenit, sed non soli.

III. Quod soli speciei & omnibus individuis convenit, sed non semper: ut, canescere competit soli homini, at non semper omnibus individuis.

IV. Quod uni soli speciei & omnibus ejus indi-

individuis & semper convenit: ut, ridere omnī
& soli homini, & semper competit. Arqui hoc
specialiter & rectè proprium dicitur.

[Hic observa duo, I. Inter Differentiam & Proprium, hoc interest. Differentia significat partem constituentem: ut rationale significat mentem, qua est pars hominis. Proprium autem significat quiddam sequens rem constitutam: ut loqui, numerare posse, non constituent hominem, sed sequuntur ejus constitutionem. II. Nonnunquam propria pro differentiis usurpantur, cum scilicet differentia specifica nos latent: ut cum dico, Magnes est lapis trahens ferrum. Trahere enim ferrum non constituit magnetē, sed inclinatio propria est magnetis. Canones Proprii videbimus infra in adjuncto.]

VI. ACCIDENS

Est, quod non per se subsistit, nec est
pars substantiæ, sed in alio est mutabi-
liter.

Dicitur Gracè ἐπερωόσεται, quia ad subsistendum plane sit ineptum, ideoq; necessariò subjectum inhesionis, in quo subsistat, requirat.

Estq; aliud separabile: quod à subjecto separari potest: ut notitia à mente, frigus ab aqua, latitia, tristitia à corde.

Aliud Inseparabile, quod à subjecto suo re ipsa separari nequit: ut, quantitas à substantia corporea, calor ab igne, humiditas ab aqua.

[Observe, quanquam enumerata accidentia à substantiis non abjiciuntur, insunt tamen eis mutabiliter. Sic quantitas inest corpori mutabiliter, aliàs enim major est, aliàs minor.]

Nomina Accidentium sunt duplicia: Ab-
stractum & Concretum.